

Dohodnina!

Ali veste, da lahko del dohodnine namenite društvu? To pomeni, da bo del dohodnine, ki ste jo plačali državi, nakazan na društvo, namesto da bi šel v skupen proračun države. Ta denar predstavlja pomemben del naših prihodkov (iz dohodnine za leto 2018 smo tako prejeli 394 evrov), zato prosim vse, ki imate to možnost, da del svoje dohodnine namenite ADJ. Za vas bo ostalo vse enako kot prej: plačali boste enako dohodnine, le en njen del bo šel neposredno društvu.

Kako to naredite elektronsko ali s papirnim obrazcem je pojasnjeno na <http://www.adj.si/Drustvo/Dohodnina>.

Ne čakajte na konec leta! Postopek lahko opravite kadarkoli in velja za vsa naslednja leta do preklica.

Sam že leta namenjam društvu 0,5 odstotka svoje dohodnine in sem vesel, da s tem vsaj malo pripomorem našemu Javorniku.

Aram Karalič

Efemeride december 2019

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.12.	07:23	16:18	11:38	20:53	CET
05.12.	07:28	16:17	13:27	00:01	CET
10.12.	07:33	16:16	15:24	05:19	CET
15.12.	07:37	16:17	19:41	10:27	CET
20.12.	07:40	16:18	00:41	13:06	CET
25.12.	07:43	16:21	06:48	15:49	CET
30.12.	07:44	16:25	10:41	20:44	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je najlepše viden v začetku meseca, ko v ozvezdju Tehtnice vzhaja okoli pol šestih zjutraj.
- ★ **Venera** je decembra Večernica. Sprva zahaja okoli šestih zvečer, konec meseca pa jo lahko opazujemo do sedmih. Sredi meseca se iz ozvezdja Strelca preseli v ozvezdje Kozoroga. Prvo polovico decembra lahko Saturn, Venero in Jupiter opazujemo v istem ozvezdju.
- ★ **Mars** je v ozvezdju Tehtnice viden zjutraj, ko vzhaja okoli pol petih.
- ★ **Jupiter** še ujamemo v začetku meseca, ko v ozvezdju Strelca zahaja dobro uro za Soncem, potem pa ni več viden.
- ★ **Saturn** decembra opazujemo na večernem nebu. Sprva zahaja okoli sedmih, konec meseca pa zaide

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 17.12.2019 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Higiena v vesolju

Dušan Božič

Astronavti, ki živijo in delajo v vesolju, imajo enake higienske potrebe kot ljudje na Zemlji. Mikrogravitacijsko okolje zahteva poseben pristop pri opravljanju vsakodnevnih higienskih rutin. Astronavti si na primer umivajo lase s šamponom brez izpiranja. Stranišče je zaradi mikrogravitacije bolj zapleteno od tistega, kar ljudje uporabljajo na Zemlji. Školjka deluje kot sesalnik, ki sesa urin in ostale odpadke v zbiralnik. Vse odpadne vode in vlaga, se v reciklacijskem sistemu spremeni nazaj v pitno vodo za pitje in pripravo hrane. Zaradi prevelike porabe vode pri pranju perila v vesolju, se s pomočjo oskrbovalnih kapsul vozi umazano perilo v pranje na zemljo in oprano vrača na postajo, kar predstavlja velik izzivi za vse nadaljne odprava bolj globoko v vesolje.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

že kmalu po peti. Nahaja se v **Objavite prispevek!**
ozvezdju Strelca.

- ★ **Uran** je sprva na nebu do pol petih zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca v ozvezdju Ovna zaide že okoli dveh.

V noči s 13. na 14. december nastopi meteorski roj Geminidov, a bo opazovanja precej motila skoraj polna Luna.

Zima se začne 22. decembra ob 5:19.

Urška Pajer

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali lani drutva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu